

Een horlogemaker en een sigarenverkoopster: een gouden combinatie

De geschiedenis van juwelierszaak Tausch in Kampen (1930-2021)

door Jeany van den Berg

Loop eens vanuit de Hofstraat door de smalle Morrensteeg naar Oudestraat. De verlichte etalage van juwelierszaak Tausch met de diamant springt meteen in het oog.

Tausch. Een vreemde, Duits klinkende achternaam in Kampen, waar vooral Dijk, Weerd en Diender voorkomen. Het familiebedrijf is al drie generaties in de stad gevestigd. Herman Tausch, tweede generatie in Kampen, vertelde over de start van de zaak in 1930. Zoon Jack vulde het verhaal aan met de recente geschiedenis.

Het eerste wat Herman vertelde: 'Mijn vader kwam uit Schijndel, maar hoorde tot een familie die oorspronkelijk uit Duitsland kwam.' Genealogisch onderzoek leidt ons terug tot 1863, het jaar waarin Jacobus Tausch trouwde met Jacoba de Vet. Beiden woonden in Sint Anthonis in Noord-Brabant. In de trouwakte wordt van bruidegom Jacobus vermeld dat hij horlogemaker is en in Cleve (Kleef) werd geboren. Van Jacoba dat ze 'landbouweres' is, geboren in Sint Anthonis. Haar vader echter was smid en horlogemaker.¹ Na zijn overlijden in 1859 zette zijn vrouw 'de horlogeriemakersaffaire' voort, 'met behulp van een meesterknecht', hoogstwaarschijnlijk was dat Jacobus Tausch.²

Hoe Jacobus in Brabant terecht was gekomen, dat staat er niet bij. Jammer. We kunnen veronderstellen dat hij was weggetrokken uit Kleef naar een plaats waar werk voor hem was. Dat gebeurde meer, zoals ook blijkt uit het vervolg van deze familiegeschiedenis. Hoe dan ook: Jacobus en Jacoba zijn de stamouders van 'onze' Kamperse familie Tausch. Deze familiegeschiedenis begint daarom in Brabant.

1906 - Jacobus Franciscus Petrus, geboren in Schijndel

Jacobus Tausch en Jacoba de Vet kregen elf kinderen, van wie enkele binnen

Stamboom familie Tausch

>U_cV 'HUI gWk
<YbXf]bU'J YfZ' fh

>U_cV 'HUI gWk
* 4 mei 1840 Kleve (Duitsland)
+ 28 mrt. 1895 St Anthonis
x 15 juni 1863 St Anthonis
>UWkVU'XY'J Yh
* 23 okt. 1836 St Anthonis
+ 28 feb. 1910 St Anthonis

<YbXf]_i g'5i [i gh]bi g'fk< Uff]Yk' 'HUI gWk
* 12 sep. 1876 St Anthonis
+ 20 aug. 1922 Schijndel
x 19 jan. 1903 Veghel
5bbU'A Uf]U'C']j Yf
* 19 aug. 1880 Son en Breugel
+ 28 juli 1956 's-Hertogenbosch

>UWkVi g': fUbW]gW g'DYhfi g'fl>UWk' 'HUI gWk
* 12 feb. 1906 Schijndel
+ 1975 Kampen
x 25 sep. 1930 Kampen
>c\ UbbU'A Uf]U' f]5bb]Yk' F i ___Yfg
* 29 mrt. 1907 Kampen
+ 1990 Kampen

<Yfa Ubi g'A Uf]bi g'fk< Yfa Ubk' 'HUI gWk
* 1936 Kampen
5i [i gh]bU'ft i i gk' A YfhYbg
* 1938 Kampen

>UWkVi g': fUbW]gW g'DYhfi g'fl>UWk' 'HUI gWk
* 1967 Kampen
<]h'Y' 9''Yb' f]9''YbE' A i `XYf
* 1976 Kampen

* geboren
+ overleden
x gehuwd

een jaar overleden. Negende telg in het rijtje was Hendrikus Augustinus (roepnaam Harrie), geboren in 1876 in Sint Anthonis. Harrie begon als horloge- en klokkenmaker met een eigen zaak in 1897 in Schijndel. Hij trouwde in 1903 met Anna Maria Oliver uit Son en Breugel. Ze vormden een groot gezin, maar ook in dit gezin stierven enkele kinderen op zeer jonge leeftijd.

Vier van zijn zes zonen volgden zijn spoor en werden ook horlogemakers. Harrie echter werd niet oud, hij overleed in 1922, 45 jaar oud, na een geduldig lijden, aldus het rouwbericht in de plaatselijke krant.³

De zaak in Schijndel werd voortgezet onder de naam Wed. Tausch en Zn, horloger.⁴ Later nam de oudste zoon Antonius (Toon) de zaak over. In 1937 voegde hij daar een optiek aan toe. Ook die zaak bestaat nog steeds, met de derde generatie aan het roer.

De andere zonen gingen elders in het land aan het werk. De tweede, Jacobus Franciscus Petrus (Jac) verliet Schijndel in 1927⁵ en werd medewerker bij Reuyl in Kampen. Een zaak in uurwerken, goud en zilver, die al in 1904 in de Oudestraat van Kampen was gevestigd.

Vanuit Brabant naar Kampen. Jac Tausch bekwaamde zich verder in het vak bij Reuyl. Hij trok niet meer weg uit Kampen. De reden ligt voor de hand: hij werd er verliefd, trouw-

